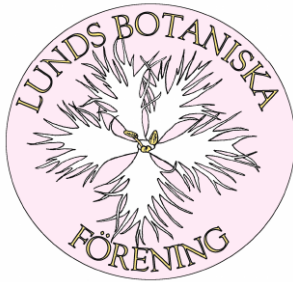

2012-11-26

Till
Länsstyrelsen i Skåne län
205 15 MALMÖ

Yttrande avseende förslag till ny skötselplan för naturreservatet Dalby Norreskog

Lunds Botaniska Förening har tagit del av remissversionen av skötselplanen för naturreservatet Dalby Norreskog och vill härmed lämna följande synpunkter.

Genom det inventeringsarbete som Lunds Botaniska Förening bedrivit under de senaste två decennierna känner vi väl till reservatets höga botaniska naturvärden. Tyvärr har områdets skötsel visat vissa brister som hotar de arter som är tänkta att skyddas. Några exempel lämnas i det följande: Åren 2010/2011 släpptes betesdjuren in i de södra delarna av Norreskog. Tyvärr trampade djuren sönder de ganska stora bestånden av St. Pers nycklar *Orchis mascula* och tvåblad *Listera ovata*. I april 2012 kunde man bara se enstaka, överlevande individ av St. Pers nycklar i blötmarkerna i skogens södra delar. Längs inhägnaden i norr åstadkom betesdjuren en väl upptrampad stig som medförde att ett stort bestånd av skogsveronika *Veronica montana* trampades ner.

Vid eventuella skötselåtgärder i detta område, är det viktigt att hänsyn tas till dessa värdefulla arter. Vi föreslår att den gamla hägnaden återuppstår så att djuren stängs ute från de ömtåligare partierna av skogen (de södra delarna av områdena S1 och S2). Den nödvändiga röjningen av sly måste ske för hand. I sydöstra delen av Norreskog finns fortfarande rika bestånd av skogsveronika *Veronica montana* och ormbär *Paris quadrifolia* i små gläntor i skogen. Det är viktigt att dessa gläntor hålls fria från inträngande sly.

När fädriften genom skogen återuppstod (ett utmärkt initiativ!) kom tyvärr ett parti av kärret norr skogsvägen, i västra delen av fädriften, att i onödan bli söndertrampat av djuren. Här växte några känsliga arter t.ex. hartmansstarr *Carex hartmanii* och smörbollor *Trollius europaeus*. Hägnaden bör flyttas 10 m ut i fädriften.

Sedan gödslingen av beteshagen upphört eller minskats ner kan man glädjande nog i detta område åter finna sällsyntare arter, särskilt i den fuktiga slutningen väster om Norreskog. Här har tidigare vuxit Adam och Eva *Dactylorhiza sambucinal* (tidig nittonhundratalet), göknycklar *Anacamptis morio* (in på 1970-talet) och nu börjar ängsnycklar *Dactylorhiza incarnata* ssp *incarnata* kunna ses i allt större antal varje år.

Tanken att återskapa meandrandet av bäcken från Norreskog över beteshagen till Dalby Söderskog är mycket tilltalande. Känsliga arter såsom vårkällört *Montia minor*

skulle gynnas av betesdjurens upptrampning av markerna. Det rinner tre bäckar söderut genom Norreskog samt ett grävt dike från åkermarken i väster in mot fuktmarken i sydvästra delen av Norreskog. Kan man låta dem rinna samman ut över hagen ökar volymen i vattendraget. Diket i väst-östlig riktning, som avvattnar de täckdikade åkrarna väster om betesmarken, skulle kunna ges en mindre rak och djup fåra för att öka antalet av betesdjuren upptrampade ytor, vilket skulle gynna betingelserna för vårkällört, som minskat markant efter dikesrensningen för ca 12 – 15 år sedan. Källan till den västligaste av dessa bäckar borde frigöras från sly och göras mer synlig, exempelvis genom skyltning.

Det östligaste partiet av beteshagen är mycket tilltalande som vandringsled tidigt på våren. Här finns backsippa *Pulsatilla vulgaris*, mandelblomma *Saxifraga granulata* m. fl. tidigblommade arter. Man går på en torr ås intill stengärdet och har en bäck bitvis nedanför. Många naturbesökare drar sig för att gå ut bland betesdjuren och det skulle kanske kunna gå att avskärma denna del av hagen under försommaren. Det skulle behövas stättor och spänger vid anslutningen till Söderskogen. Vid Norreskog finns redan stätta.

Det saknas en naturlig fortsättning mot Billebjer för folk som vandrar i Dalby Söderskog – Norreskog området. Med markägarnas välsignelse kunde man kanske ordna en led längs det trädbevuxna gärdet som går från Norreskogs centrala, norra del till vägen mot Billebjer. Stätta och skyltning skulle förstås behövas. I nordöstra hörnet av Norreskog finns redan en led mot Skrylleskogen. Några spänger över blöt mark skulle behövas på denna led.

På förmodligen privat mark finns redan rejält stora parkeringsytor vid f.d. plantskolan i Norreskog. Dessa ytor står vanligtvis tomma, men få bilförare vågar sig på att parkera där, då parkeringsområdet ger ett så privat intryck. Här skulle man kanske kunna få till stånd en uppgörelse med eventuell markägare om parkeringstillstånd för allmänheten. Ytorna är så stora att det till och med skulle finnas plats för en och annan förskolebuss och ge ett alternativ till Skryllegården för förskolorna från Lund och Malmö.

Lunds Botaniska Förening tycker att förslaget till skötselplan bör kompletteras enligt ovan. Vi stöder till fullo alla de föreslagna åtgärderna som har till mål att stoppa den pågående igenväxningen och som syftar till att åstadkomma en ljusare lövskog speciellt med tanke på de gamla ekarna. Däremot måste betesregimen ses över för att de botaniska värden i naturreservatet Dalby Norreskog inte ska försämrans. Vi vill gärna framhålla att det är viktigt att dessa åtgärder genomförs så snart som möjligt.

För Lunds Botaniska Förening
Åke Svensson
Ordförande

c/o
Charlotte Wigermo
Fästningsgatan 19B
291 34 Kristianstad

www.lundsbotaniska.se